

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.400/2007/6.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a dr. Havasi Lajos ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - az M Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mészáros Mátyás Zoltán ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. május 17. napján kelt 7.G.40.124/2005/61. számú ítéletével szemben 62. és 63. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** és az alperes marasztalásának összegét 8.086.425,- (Nyolcmillió-nyolcvanhatezer-négyszázhuszonöt) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek ezen összeg után 2000. december 1-től 2001. december 31-ig évi 20 %, 2002. január 1-től 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-től a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

Az alperes által az állam javára fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 405.000,- (Négyszázötezer) Ft-ra leszállítja, míg a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 495.000,- (Négyszázkilencvenötezer) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 210.000,- (Kettőszáztízezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 373.100,- (Háromszázhetvenháromezer-egyszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS:

A felperes - **(1.személy neve)** és **(2.személy neve)** mellett - 68,953 % tulajdonosi részesedéssel a **N...** Kft. tagja volt. A társaság ellen indult felszámolási eljárásban a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság az 1995. január 5-én jogerőre emelkedett 1.Fpk.81/1994/6. számú végzésével a fizetéseképtelenséget megállapította, a felszámolást elrendelte és felszámolóként az alperest jelölte ki.

A felperes megvásárolta a bejelentett hitelezői igények egy részét, emellett 5.000.000,- Ft tagi kölcsön visszafizetése iránti igényét a felszámoló 1.582.307,- Ft összegben ismerte el. A kft. tagjai 1999. június 13-án taggyűlést tartottak, az elhangzottak szerint **(2.személy neve)** törzsbetéte 25 %-kal növelt hányadára, **(1.személy neve)** törzsbetéteire és az általa átadott Citroen személygépkocsiból még hátralévő 1.300.000,- Ft-ra, valamint ezen összegek után 25 % kamatra tartott igényt; egyéb járandóságukról a tagok a felperes javára lemondtak.

Az alperes az adós nevében bankszámlaszerződést kötött a **Sz...** Takarékszövetkezettel (korábbi neve **R...** Takarékszövetkezet). A számlán 1999. szeptember 3-án jóváírásra került 101.677.701,- Ft-ból az alperes 95.000.000,- Ft-ot 30 napos időtartamra, rulírozó jelleggel, évi 13,4 %-os kamat mellett lekötött. Az alperes 2000. február 14. napján 95.000.000,- Ft-ot átutalt a **Gy...** Takarékszövetkezetnél nyitott betéti számlára, ahol az összeget egy évre 9 %-os kamat mellett lekötötte. A pénz a lejáratot megelőzően több részletben felhasználásra került, ezért csak 4,5 %-kal kamatozott. Az alperes 2000. április 28-án benyújtotta a felszámolási zárómérleget és a vagyonfelosztási javaslatot, azzal szemben a felperes kifogással élt, de azt a zárótárgyaláson visszavonta. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a 2000. augusztus 11. napján jogerőre emelkedett 2.Fpk.16-00-000041/17. számú végzésével az adós ellen folyó felszámolási eljárást befejezetté nyilvánította, és az adóst megszüntette. Kötelezte az alperest, hogy a végzés jogerőre emelkedését követő 30 napon belül utaljon át a felperesnek 42.889.000,- Ft-ot hitelezői igénye teljes kielégítéseként, továbbá a költségek és a hitelezői igények kifizetése után a fennmaradó vagyont - a társasági szerződésben leírtak arányában - a kft. tagjainak utalja át. Az alperes díját 7.576.590,- Ft-ban állapította meg.

Az alperes 2000. július 24-én 9.470.738,- Ft felszámolói díjat vett fel a bankszámláról. A felperes részére 2000. szeptember 6-án hitelezői igény kielégítése címén 37.389.000,- Ft-ot fizetett meg, míg ezzel összefüggésben 2000. október 12-én 8.577.800,- Ft személyi jövedelemadót fizetett be az APEH-nak. A hitelezők kielégítését követően a 6/F/4. szám alatt csatolt kimutatás alapján a felperesnek 2000. november 30-án 3.011.847,- Ft-ot fizetett ki tagi részesedésére figyelemmel, amellyel kapcsolatosan 2000. december 12-én 2.897.000,- Ft személyi jövedelemadót fizetett meg az APEH-nak.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 17.914.037,- Ft és ezen összeg után 2000. december 1. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatának megfizetésére. Álláspontja szerint a felszámoló magatartásával

kárt okozott, ezért a felszámolási eljárást is szabályozó, többször módosított 1991. évi IL. törvény (Cstv.) 54. §-a alapján felelősséggel tartozik. Kereseti kérelmének jogcímeit az alábbiak szerint jelölte meg:

Az alperes a felszámolási záró végzésben meghatározott összeghez képest 5.500.000,- Ft-tal kevesebbet utalt ki, mint amennyi őt hitelezőként megillette. Nem fizette meg részére az 5.000.000,- Ft összegű tagi kölcsönének 20 %-os kamatát, ezzel 1.000.000,- Ft-tal megkárosította őt. A hitelezői igény kielégítése címén átutalt összegből tévesen vont le a visszafizetett tagi kölcsön után 20 % személyi jövedelemadó előleget, ezáltal 316.461,- Ft-tal károsodott. Ugyancsak tévesen számította ki a személyi jövedelemadó előleget a hitelezői igények kielégítése után fennmaradó összegből átutalt összeg törzsbetét része után, így további 381.720,- Ft kárt okozott. Az alperes a bíróság által megítélt felszámolói díjon felül 1.894.148,- Ft ÁFÁ-t tévesen számított fel, melyet a felperesnek járó összegből vont le. Az alperes nem vette figyelembe, hogy az adós két tagja **(2.személy neve)** és **(1.személy neve)** csupán üzletrésztartó és annak kamatára tartott igényt, ezért 2.550.399,- Ft-tal többet utalt részükre. Kérte, állapítsa meg a bíróság az alperes kártérítési felelősségét az indokolatlan bankváltás, valamint a lekötött betétek lejárat előtti felmondásából keletkezett 3.325.487,- Ft kamatvesztés tekintetében. Állítása szerint a bankváltással az alperes indokolatlanul 137.950,- Ft többletköltséget is okozott. Az alperes nem tudott elszámolni az adós bankszámlájának megszüntetésekor felvett 144.035,- Ft-tal, ezért köteles annak visszafizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felszámolási eljárás során úgy járt el, ahogy az elvárható volt. Alapos okból - személyes jellegű információk alapján - változtatta meg a pénzeszközök elhelyezésével kapcsolatos korábbi döntését. A rábízott pénzeszközöket a tőle elvárható gondossággal kezelte, az esetleges többletkamatozással elérhető eredmény elmaradása rajta nem kérhető számon. Hivatkozott a Bírósági Határozatok 2001/10/488. szám alatt közzétett eseti döntésre, amely szerint a felszámoló nem vonható felelősségre a bíróság által jóváhagyott eljárásáért. Utalt arra, hogy az adós felszámolási zárómérlegével szemben a hitelezők nem terjesztettek elő kifogást, azt a bíróság jóváhagyta. Erre figyelemmel a kártérítési felelőssége nem áll fenn. Vitatta a tulajdonosok engedményező nyilatkozatának tartalmát. Véleménye szerint a felperesnek a felszámolási eljárásban kellett volna érvényesítenie a felszámolási zárómérleggel kapcsolatos kifogásait. Arra is hivatkozott, felmerülhet a kereset elévülési időn túli benyújtásának lehetősége, ezért kérte, hogy a bíróság az elévülést az eljárás során vizsgálja.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetnek részben helyt adott és kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 11.551.404,- Ft-ot és ezen összeg 2000. augusztus 9. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatát. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felszámoló jogszabályellenesen számított fel a bíróság által megállapított felszámolói díj után ÁFÁ-t és csökkentette a tagoknak kifizetett összeget 1.894.148,- Ft-tal.

Megállapította, hogy az alperes az adós záró végzésében megállapított 42.889.000,- Ft helyett 5.500.000,- Ft-tal kevesebb összeget fizetett meg a felperesnek, mivel a felszámoló bíróság végzésében foglaltaktól eltérően egyenlítette ki a hitelezői igényt.

Megállapította, hogy az alperes pontatlanul állapította meg a felperes részére kifizetett összegek után esedékes személyi jövedelemadó előleget, mivel mind a tagi kölcsön, mind a törzsbetét visszafizetése adómentes, ezért 316.461,- Ft, illetőleg 381.720,- Ft megfizetésére köteles. Nem fogadta el azon alperesi védekezést, hogy a felperesnek lehetősége lett volna a személyi jövedelemadó bevallásakor helyesbíteni a jövedelemadó összegét, mivel az ehhez szükséges megfelelő elszámolást nem biztosította a felperes részére.

A felperes kártérítési követelését alaposnak találta mind a kamatveszteség, mind a bankváltással okozott többletköltség vonatkozásában. Kifejtette: az alperes egy kedvező hozamot ígérő takarékszövetkezetben nyitott számlát cserélt fel egy kedvezőtlenebb kamatfeltételt biztosító takarékszövetkezetnél nyitott számlára, ahol a tőkét huzamosabb időre lekötötte, majd a pénzt a lejárat előtti felvette. Ezáltal két kamatveszteséget okozott: egyrészt 2.312.771,- Ft-ot a bankváltás miatt, másrészt a lekötött betétek lejárat előtti felmondása folytán 1.012.707,- Ft-ot. Az indokoltatlan bankváltás további 137.950,- Ft többletköltséggel terhelte a gazdasági társaságot. Nem fogadta el az alperes azon védekezését, miszerint olyan ismeretek birtokába jutott, amelyekre figyelemmel a **Sz...** Takarékszövetkezetben vezetett bankszámlája nem volt biztonságos, mivel ennek igazolására semmilyen adatot, tényrt nem tudott előterjeszteni. Megállapította, hogy a felszámoló nem köteles a legmagasabb kamatozású és legnagyobb üzleti kockázattal járó bankbetétbe helyezni a felszámolás alatt álló gazdasági társaság vagyonát, ugyanakkor a tőle elvárható gondossággal kell eljárnia az adós cégvagyonának megóvása érdekében, ezért csak indokolt esetben történhet meg, hogy alacsonyabb kamatozást ígérő bakszámlára helyezi át az adós pénzét.

Megalapozatlannak ítélte a tagi kölcsön után számított kamat címén előterjesztett 1.000.000,- Ft-os követelést, mivel illet a felszámolási eljárásban a felperes nem terjesztett elő. Alaptalannak ítélte a felperes keresetét abban a részben is, hogy az alperes **(1.személy neve)**nek 2.036.890,- Ft-ot, míg **(2.személy neve)**nek 513.509,- Ft-ot jogtalanul fizetett ki és ezzel kárt okozott. Álláspontja szerint a taggyűlési jegyzőkönyv nem adott egyértelmű tájékoztatást az alperesnek arról, hogy a tulajdonosok a nekik járó vagyon felosztásának módját a jogszabálytól eltérően kívánták meghatározni, ezért a tőle elvárható gondosság szerint járt el az üzletrészek kifizetésekor.

Elfogadta az alperes védekezését a számla megszüntetésekor felvett 144.035,- Ft elszámolásával kapcsolatban, melyet a felszámolás befejezésével kapcsolatos levelezésekre, postai költségekre, valamint egyéb kiadások fedezésére használt fel.

Az ítélettel szemben mind a felperes, mind az alperes fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperes további 6.218.598,- Ft megfizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a felszámoló által visszaigazolt tagi kölcsön visszafizetése iránti igényét, mivel az helyesen 5.000.000,- Ft volt. A jogtalanul elszámolt személyi jövedelemadó előleg összege így összesen 1.000.000,- Ft, azaz 683.539,- Ft-tal több, mint ami az elsőfokú bíróság ítéletében

szerepel. Álláspontja szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az adós tagjai taggyűlési jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozataira figyelemmel a felszámolónak nem a tagok rendelkezésének megfelelően kellett a hitelezők kielégítése után fennmaradt összeget felosztani. A felszámolónak nem állt jogában felülbírálni a tulajdonosok rendelkezését, az ezzel okozott kárért felelősséggel tartozik, amelynek összege 5.535.059,- Ft.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Utalt arra, hogy a felszámoló bíróság nem jelölte meg pontosan a hitelezői igények kielégítése után a tulajdonosok között felosztandó összeget. A felszámolási eljárást befejező végzés jogerőre emelkedésének időpontját figyelembe véve 2000. szeptember 10-én nyílt meg a felperes igényérvényesítésének joga, amennyiben úgy ítélte meg, hogy a felszámoló nem a záró végzésnek megfelelően elégítette ki a követelését. A felperes az elsőfokú eljárás során több alkalommal módosította keresetének összegszerűségét és jogcímét. Csak a 2006. augusztus 31-én előterjesztett módosított keresetében hivatkozott arra, hogy az alperes több felszámolói díjat vett fel, mint amire jogosult lett volna, illetőleg csak a 2007. február 26-án benyújtott újabb kereset módosításában sérelmezte, hogy hitelezői igényéből az alperes kevesebb összeget utalt át, és több személyi jövedelemadó előleget vont le, mint amennyit kellett volna. Erre figyelemmel az 1.894.148,- Ft, az 5.500.000,- Ft és az 1.014.642,- Ft összegű követelés elévült.

Véleménye szerint a felperes a 2000. november 30. napján kelt kimutatás alapján megfelelő információval rendelkezett ahhoz, hogy ellenőrizze az alperes intézkedéseinek jogszerűségét, legkésőbb azonban a büntetőeljárás során készített magánszakértői véleményből (2001. május 30.) lehetősége lett volna kiszámítani, hogy a felosztott vagyonból mekkora összeg illeti meg. Az esetlegesen rosszul levont személyi jövedelemadó előlegekről a felperes a 2001. elején kiadott munkáltatói igazolásból is tudomást szerezhetett. Utalt arra, hogy 2006. év végéig lehetősége volt a felperesnek önellenőrzésre, azaz elég ideje volt arra, hogy szükség esetén korrigálja az adóbevallását és visszaigényelje a többletadó befizetést, kármegelőzési kötelezettségének azonban nem tett eleget. Hangsúlyozta: az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az adóst ért kamatveszteség miatti felelősségét, az ugyanis csak az adósnak a felszámolás kezdő időpontjában meglevő, illetve a felszámolás alatt szerzett vagyonára terjed ki, arra azonban nem, amellyel a felszámolási vagyont gyarapíthatta volna. Hivatkozott arra, hogy a felperes sem a Cstv. 51. § (1) bekezdése alapján, sem pedig a Cstv. 56. § (1) bekezdése szerinti, a zárómérleg ellen előterjesztett kifogással nem támadta a számlakezeléssel kapcsolatos intézkedéseit, ezért erre hivatkozva kártérítési igényt nem érvényesíthet.

A felperes perbeli legitimációja részben hiányzik, mivel az 1999. július 13. napján készült taggyűlési jegyzőkönyvből nem állapítható meg, hogy a másik két tag milyen követeléseket engedményezett a felperesre, így a többi tagot megillető követelés érvényesítésére nem jogosult.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes által támadott rendelkezések tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, a pert megelőzően

többször felszólította írásban az alperest, hogy milyen jogcímen, mennyi összeget fizessen ki részére. Utolsó levelét az alperes 2004. október 18-án vette át, erre figyelemmel követelése elévülésének határideje ténylegesen ettől az időponttól kezdődik. Utalt arra, csak a peres eljárás során derült ki, hogy a felszámoló 1.894.148,- Ft-tal több felszámolói díjat vett fel, mint amennyi a jogerős végzés alapján megillette volna. Az elsőfokú eljárás során kirendelt szakértő állapította meg egyértelműen azt is, hogy az adóelőleg levonások számszakilag helytelenek, ezt követően tudta csak keresetét pontosítani.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperes által támadott rész tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése részben alapos.

A **N...** Kft. ellen folyó felszámolási eljárás során a felperes jelentős mértékben közreműködött abban, hogy az adós pert nyert a **K...** Rt-vel szemben, melynek folytán az adós számlájára 1999. szeptember 3-án 101.677.701,- Ft teljesítés érkezett. Miután az adós sikertelen kísérletet tett a felszámolás egyezség útján történő megszüntetésére, a felszámoló elkészítette a zárómérleget; az ebben foglaltak alapján hozta meg a felszámoló bíróság a felszámolás befejezéséről szóló végzését, melynek eredményeként az adóst a cégjegyzékből törölték.

A felperes kártérítési igényét arra alapította, hogy a felszámolási eljárás során az alperes felszámolóként gondatlanul járt el: a hitelezői igények kezelése, nyilvántartása, összegének meghatározása, a felperesnek járó összeg teljesítése, végül az adós számlájára érkezett összeg feletti rendelkezés során magatartásával kárt okozott.

A jelen ügyben irányadó, lényegesen az 1993. évi LXXXI. törvénnyel módosított Cstv. 54. §-a értelmében a felszámoló a felszámolás során az adott helyzetben általában elvárható gondossággal köteles eljárni, a kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint felel. A felszámolói kárfelelősség korlátozásával kapcsolatos rendelkezéssel a Cstv-t az 1997. évi XXVII. törvény 23. § (1) bekezdése egészítette ki, ez azonban az 1994. szeptember 2-án előterjesztett kérelem alapján folyó felszámolási ügyben nem irányadó. A polgári jogi felelősség általános szabálya, a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a károsult felperesnek kellett a perben bizonyítania, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben milyen összegű kára keletkezett. Ha ez a bizonyítás sikeres, az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a károkozás során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A felperes az alperes, illetve a felszámolóbiztos ellen amiatt tett büntető feljelentést, majd 2004. október 14-én is azért hívta fel teljesítésre az alperest, mert álláspontja szerint felszámolói mulasztás, gondatlanság miatt részére 5.500.000,- Ft-tal (korábban 5.678.056,- Ft-tal) kisebb összegű kielégítéshez jutott. A felperes ténybeli

Gf.I.30.400/2007/6.szám

hivatkozása mindvégig az volt, hogy a hitelezői igények kezelése, nyilvántartása, teljesítése során elkövetett felszámolói mulasztások miatt érte a kár, ebbe a körbe beletartozik az is, hogy a felszámoló bíróság jogerős végzése ellenére számára 5.500.000,- Ft-tal alacsonyabb összeg került kifizetésre.

A felperes ténybeli előadását az alperes 59. számú összefoglaló számítása alapján lehetett ellenőrizni. Ebből egyértelműen megállapítható, hogy a felszámolási eljárás befejezése után a hitelezők, a társaság tagjai, valamint a felszámoló részére 101.995.160,- Ft kifizetése történt meg. Ez fedezte a 25 % ÁFA-val növelt felszámolói díjat, a hitelezők követeléseit, megtörtént a fennmaradt vagyon tulajdonosok közötti felosztása, végül az adóelőlegek befizetése is. Ezen kimutatásnak megfelelően közvetlenül a felperes részére történt meg 40.040.847,- Ft kifizetése, emellett, mint kifizető a bruttó járandóságból az alperes levont 11.474.800,- Ft (8.577.800,- Ft + 2.897.000,- Ft) adóelőleget, és ezt az adóhatóság részére befizette. Az előbbi számítások szerint a felperes javára történt teljesítések összege együttesen (40.040.847,- Ft + 11.474.800,- Ft) 51.875.647,- Ft-ot tesz ki.

A felszámoló bíróság jogerős végzése értelmében az alperesnek meg kellett fizetnie a felperes javára 42.889.000,- Ft-ot. Emellett a végzés arra is kötelezte az alperest, hogy a megmaradt vagyonnal számoljon el a tulajdonosokkal, a pénzüsszeget a tulajdoni részesedések arányában a tagoknak fizesse ki. Az alperes 2000. november 30-án elkészítette az elszámolást (6/F/4. alatti irat), ebben kimutatta, hogy a megmaradt 21.010.028,- Ft társasági vagyonból 14.487.059,- Ft illeti meg a felperest. Figyelembe véve a 42.889.000,- Ft-ot és a 14.487.059,- Ft-ot, megállapítható, hogy a felperest hitelezői és tagi minőségében együttesen 57.376.059,- Ft illette meg. A felperes javára ténylegesen elszámolt összeg 51.875.647,- Ft és az 57.376.059,- Ft különbözete valóban 5.500.000,- Ft, ez az az összeg, amelyet a felperes kártérítési keresetében érvényesített. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a kifogással nem támadott zárómérleg adatai szerint az adós a felszámolás befejezésekor milyen összegű készpénz vagyonnal rendelkezett, ezt meghaladó összeg kifizetésére ugyanis a felszámoló alperesnek nem lehetett módja. A zárómérleg pontosan megjelölte az adós készpénzvagyont, ennek mértéke 104.724.000,- Ft volt. Ebből a felszámolás befejezése után az alperes kifizetett 101.995.160,- Ft-ot, a két összeg különbözete 2.728.840,- Ft. Ez az az összeg, ami kétséget kizáróan rendelkezésre állt a felszámolás befejezésekor, de nem történt meg a felperes részére történő kifizetése.

Megalapozottan kifogásolta a felperes keresetében a bruttó összegben megállapított felszámolói díjon felül további 1.894.148,- Ft alperes által történő felvételét, erre az összegre ugyanis az alperes nem tarthatott igényt, mivel a felszámoló bíróság záró végzése erre nem hatalmazta fel. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a bírói gyakorlat szerint minden olyan esetben, amikor fix összegben történik valamely díj megállapítása, és külön e vonatkozásban ÁFA felszámítását jogszabály nem teszi lehetővé, ezt bruttó összegnek kell tekinteni. Ezt az értelmezést az 1997/287. APEH iránymutatás közzétételét követően a Legfelsőbb Bíróság a 2/2000. számú Polgári Jogegységi határozatában megerősítette. Amennyiben az alperes az

adós vagyonából ezt az összeget nem utalja át a saját részére, úgy az fedezetet jelentett volna a felperes javára megállapított hitelezői követelés kielégítésére, a 2.728.840,- Ft-tal együtt így már 4.622.988,- Ft kifizetése lehetséges volt.

Nem osztja az ítéltábla az alperes álláspontját azzal kapcsolatban, hogy a felszámoló csupán az adósi vagyon megőrzésére köteles, nem várható el tőle e vagyon gyarapítása. A Cstv. 34. § (2) bekezdése értelmében az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a kijelölt felszámoló tehet, ennek keretében nem csupán az adós vagyonának őrzése várható el, hanem a teljes vagyon kezelése is. A vagyonkezelési kötelezettség a tevékenységét vállalkozóként végző felszámolóval szemben azt a követelményt támasztja, hogy az adós vagyonát az adott helyzetben általában elvárható módon gyarapítsa.

A perbeli esetben 1999. szeptember 3-án több mint 100 millió Ft jóváírása történt meg az adós bankszámláján, maga az alperes is úgy ítélte meg, hogy az adott helyzetben általában elvárható magatartás részéről az, ha gondoskodik a pénzösszeg lekötéséről, mellyel a szokásos mértékű kamatnyereséget eléri. A felszámoló, mint a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet teljes vagyonának kezelését végző vállalkozó, az adott helyzetben általában elvárható módon köteles gondoskodni az adós átmenetileg szabadon álló pénzeszközeinek kezeléséről is, a vagyonkezelés ebben az esetben azzal a következménnyel jár, hogy az általában elvárható átlagos kamatnyereség elérésére köteles. A perben készült igazságügyi könyvszakértői véleményt ítélkezése alapjául az ítéltábla is elfogadta, és az abban kimunkáltaknak megfelelően megállapította, hogy az alperes jogellenes és felróható magatartásával 3.325.487,- Ft kamatveszteséget és 137.950,- Ft többletköltséget (51. sz. jegyzőkönyv 6. oldal 1. bekezdés), mindösszesen 3.463.437,- Ft kárt okozott a felperesnek, ezért ezen összeg megtérítésére köteles. Ebből az összegből 877.012,- Ft az a rész, amely a 2.728.840,- Ft-tal és az 1.894.148,- Ft-tal együtt fedezetet jelentett volna arra, hogy az alperes a jogerős záró végzésnek megfelelően a felperest megillető hitelezői követelést kiegyenlítse.

Az alperes nem bizonyította, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, amikor a **R...** Takarékszövetkezetnél vezetett bankszámlát megszüntette, majd ezt az összeget, a **Gy...** Takarékszövetkezetnél egy évi tartós lekötésre elhelyezte. Nem bizonyította, hogy az általa törvényes képviselőként kötött szerződés felmondására jogszerű indoka volt, eljárása így önkényesnek minősül. Az összeg egy éven belüli felhasználásával az alperes annak ellenére nem számolt, hogy az adott vagyoni helyzetben egyértelművé vált, néhány hónapon belül zárómérleget készíthet, és nincs akadálya annak, hogy ebből a pénzeszközből a hitelezői követeléseket kielégítse. A további 2.586.425,- Ft kár megfizetésére is felszólította 2004. októberében a felperes az alperest, ez a kártétel a 2005. február 25. napján előterjesztett keresetében is szerepelt, ezzel a követelést határidőn belül érvényesítette.

Az alperes által 2000. november 30-án készített elszámolással, ezen belül az adóelőleg levonásával kapcsolatban az ítéltábla álláspontja a következő. A felperes 2000. évi adóköteles jövedelme, az adóbevallása részletei jelen perben nem ismertek. Teljes körű elszámolás mellett meg kellene határozni a felperes 2000. évi

Gf.I.30.400/2007/6.szám

adójának összegét, arra nincs lehetőség, hogy a felperes a teljes elszámolás hiányában csupán egyes részösszegeket, bevételeket kiemeljen, és arra nézve az adóelőleg levonását kifogásolja. A felperes által csatolt APEH állásfoglalás azt igazolja, hogy a felek az adóelőleg összegének számítása kérdésében egymással egyeztettek, szakmai állásfoglalást szereztek be, és a közöttük felmerült vitát ennek felhasználásával lezárták.

Az adóelőleg számításának részletes vizsgálata során tisztázni kellett volna azt is, hogy a felperes 2000. évre számolt adója helyesen került-e kimunkálásra. Ez már amiatt is kérdéses, mert a büntető ügyben készült szakértői vélemény szerint a felperes 37.522.831,- Ft követelést 740.387,- Ft-ért megvásárolt (3. számú szakvélemény 2. pont), a vételár felett befolyt összeg jövedelemnek számít, mely után a kifizető alperesnek 40 % adóelőleget kellett levonnia. Ennek összege - ha a teljes különbözeti összeg az adó alapja - 14.712.977,- Ft, ami az alperes által levont adóelőlegnél lényegesen nagyobb összeg. E kereseti kérelem érdemben amiatt is alaptalan, mert a felperesnek, mint károsultnak lehetősége volt arra, hogy helyesbítse az adója összegét, erre a perbeli szakértő személyes meghallgatása során is kitért (51. sz. jegyzőkönyv 4. oldal), következésképpen nem bizonyította, hogy az adóbevallás során kármegelőzési kötelezettségének eleget tett (Ptk. 340. § (1) bekezdés). Végül a keresetben foglaltak az előbbiek hiányában sem teljesíthetők, figyelemmel arra, hogy a felperes követelése elévült, annak bírói úton való érvényesítése kizárt (Ptk. 325. § (1) bekezdés). Az alperes 2000. november 30-án készített elszámolását a felperes megkapta, ebből egyértelműen megállapítható volt számára, hogy milyen összegű adóelőlegek levonása történt meg, ha ez a 2000. évi adó összegét meghaladta és a bevallás során a helyesbítés nem volt lehetséges, az emiatti kárát 5 éven belül kellett volna érvényesítenie, ez azonban nem történt meg (Ptk. 324. § (1) bekezdés).

A felszámoló bíróság jogerős végzése szerint az alperesnek a fennmaradt társasági vagyont a tagok között „a társasági szerződésben előírtak”, azaz a tagsági részesedés arányában kellett kifizetnie. A felszámoló nem térhetett el a jogerős végzéstől; azzal, hogy a végzésben foglaltak szerint teljesített, jogellenes magatartást nem tanúsított, ezzel összefüggésben a felperes kártérítésre nem jogosult. A felperes ugyanakkor a jelen perben megalapozottan hivatkozott a tagokkal kötött megállapodására, az engedményezés folytán keresetössége joga fennáll.

A kártérítési felelősség szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a felperes a felszámolási eljárás során a zárómérleggel szemben előterjesztett kifogását visszavonta. A zárómérleg nem tartalmazott pontos adatot arra nézve, hogy az alperes milyen intézkedéseket tett a bankszámlán lévő pénzzel kapcsolatban, ezért a kifogás hiánya a felperes terhére nem írható. Jelen esetben a kifogás elmaradása a kármegelőzési kötelezettség körében sem értékelhető, a kifogás ugyanis nem járhatott azzal a következménnyel, hogy a hiányzó pénzösszeg az adós vagyonába visszakerüljön. A felszámoló bíróság a felszámoló kárfelelősségére megállapításokat nem tehetett, a felszámoló marasztalására a felszámolási eljárásban kifogás kapcsán nem volt jogi lehetőség (Bírósági Határozatok 1997/8/410. számú jogeset).

- 10 -

Az alperes már az elsőfokú eljárás során is elévülési kifogással élt, de nem lett volna akadálya annak, hogy csak a fellebbezésben hivatkozzon először a követelés elévülésére. Ez nem tekinthető új tényállításnak, új bizonyíték előadásának, ezért ennek figyelembe vételét a Pp. 235. § (1) bekezdésében kifejtettek nem gátolják.

A felperes a keresetlevél előterjesztésekor csupán az 5.500.000,- Ft-os kárigényét, valamint a lekötött pénzeszköz utáni kamatvesztés, mint kár megtérítése iránti igényét

érvényesítette, a későbbiekben megjelölt kártételek vonatkozásában már a követelése a károsodás bekövetkeztétől számított 5 éven túl került előterjesztésre, vagyis ebben a részben követelése elévült.

A kifejtettek értelmében a felperes javára elszámolt kártételek összege a következő:

2.728.840,- Ft

1.894.148,- Ft

877.012,- Ft

2.586.425,- Ft

8.086.425,- Ft.

Az előbbiekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét (144.035,-Ft megfizetése iránti igény elutasítása) nem érintve megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta és az alperes marasztalásának összegét 8.086.425,-Ft-ra leszállította. A késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját a felperesi kérelemnek (60. számú jegyzőkönyv, 5. oldal), mértékét pedig a Ptk. 301. § (1) bekezdésének megfelelően állapította meg.

Az alperes fellebbezése folytán a pernyertesség-pervesztesség aránya megváltozott, értékelve azonban, hogy a felperes a kereset jogalapját bizonyította, továbbá a felperes által előlegezett szakértői díjat is figyelembe véve az ítéletábra az alperest elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezést nem módosította. A feleket terhelő elsőfokú eljárási illeték összegét ugyanakkor a pervesztesség és pernyertesség arányára tekintettel megváltoztatta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, míg az alperes fellebbezése részben eredménnyel járt, ezért ez utóbbi arányát, valamint az alperes által lerótt fellebbezési eljárási illetéket is figyelembe véve az ítéletábra a felperest kötelezte a másodfokú eljárási költség viselésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5)-(6) bekezdése szerint határozta meg, valamint az 1990. évi XCIII. törvény 64. §-a alapján alkalmazott 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) bekezdése értelmében kötelezte az általa le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Szeged, 2007. december hó 7. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Szűts Károlyné dr.sk.
táblabíró